

14. Wheatstoneův můstek.

Vyhodnocení změny odporu odporového snímače

Úkol měření

- a) Převodníkem $R \rightarrow U$ s operačním zesilovačem a číslicovým voltmetrem změřte závislost odporu snímače na jeho úhlové výchylce α v rozsahu $\alpha = 0$ až 180° minimálně v 10 bodech.
- b) Odporový snímač zapojte do Wheatstoneova můstku napájeného ze zdroje napětí $U_{AC} = 5$ V (obr. 2). Můstek vyvažte odporovou dekádou R_D pro hodnotu $\alpha = 90^\circ$ a změřte závislost 2 výstupního napětí U_{BD} na změně úhlu α . Naměřené hodnoty porovnejte s teoretickým vztahem

$$U_{BD} = U_{AC} \frac{\Delta R}{2(2R_o + \Delta R)} \quad (A)$$

který odvodíte. Hodnoty ΔR , odpovídající $\Delta \alpha$, určete z měření a)

- c) Odporový snímač zapojte do Wheatstoneova můstku napájeného ze zdroje proudu $I = 3.6$ mA. Zdroj proudu realizujte pomocí operačního zesilovače (obr. 3). Můstek vyvažte odporovou dekádou R_D pro hodnotu $\alpha = 90^\circ$ a změřte závislost 3 výstupního napětí U_{BD} na změně úhlu α . Naměřené hodnoty porovnejte s teoretickým vztahem

$$U_{BD} = \frac{I \Delta R}{4 + \frac{\Delta R}{R_o}} \quad (B)$$

který opět odvodíte. Hodnoty ΔR , odpovídající $\Delta \alpha$, budou stejné jako v bodě b)

- d) Změřte závislost $U_2 = f(\Delta R)$ linearizovaného "můstku" dle schématu na obr. 4 pro velikost napětí $U_Z = 2.5$ V. Můstek vyvažte odporovou dekádou R_D pro hodnotu $\alpha = 90^\circ$ a změřte závislost 4 výstupního napětí U_2 na změně úhlu α . Naměřené hodnoty porovnejte s teoretickým vztahem:

$$U_2 = -\frac{\Delta R}{2R_o} \quad (C)$$

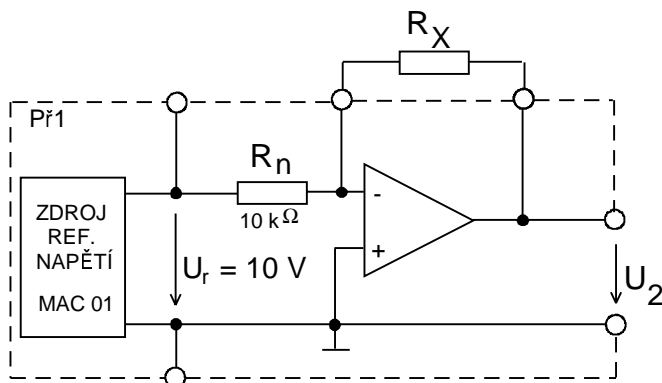
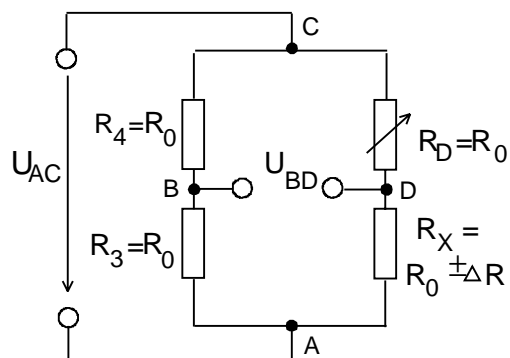
Porovnání naměřených a vypočtených hodnot dle vztahů (1) až (3) proveďte pouze pro hodnoty $\alpha = 0^\circ$ a $\alpha = 180^\circ$.

- e) Do společného grafu vynesete **odchylky** hodnot naměřených dle bodů b), c) a d) od lineárního průběhu vypočteného podle vztahu (3).

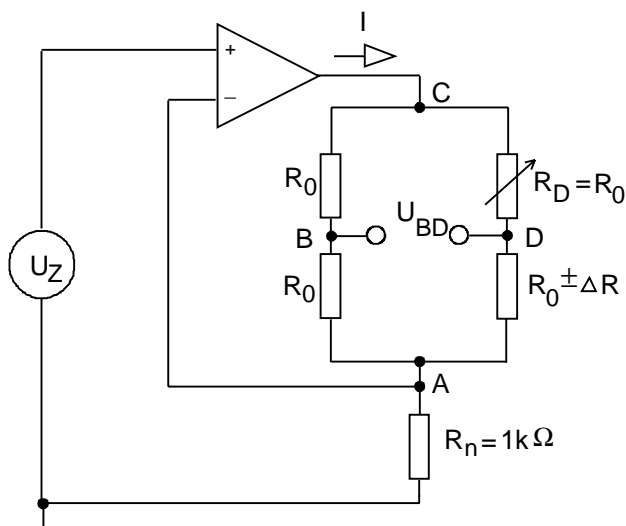
Pozn.:

Pro měření b), c) a d) jsou zvoleny hodnoty napájecích napětí (proudu) tak, aby směrnice všech závislostí v počátku byly přibližně stejné. Tomu odpovídají zadané hodnoty těchto veličin v jednotlivých bodech zadání.

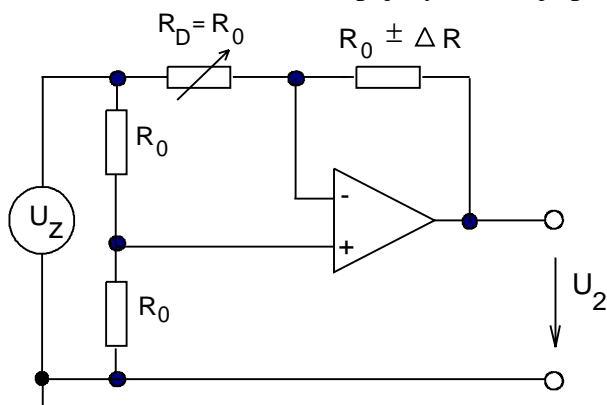
Schémata zapojení

Obr. A. Schema zapojení převodníku $U \rightarrow R$

Obr. 2. Wheatstonův můstek napájený ze zdroje napětí

Obr. 3. Wheatstonův můstek napájený ze zdroje proudu

Obr. 4. Schema "linearizovaného" můstku